

Szakmai beszámoló 2018

A Zala Termálvölgye Egyesület a LEADER program helyi megvalósítására 2008-ban létrehozott közhasznú vidékfejlesztési civil szervezet. A „LEADER helyi akciócsoport” cím birtokosaként az Egyesület egyik legfontosabb feladata a LEADER stratégia előkészítése és megvalósítása működési területén, Zalaszentgrót térségének 30 településén. 2018. év során az Egyesület folytatta a 2014-2020-as időszak LEADER programjának lebonyolítását, ugyanakkor lezárta horvát-magyar határmenti projektjét és belekezdett egy H2020 nemzetközi projekt megvalósításába.

1

Az Egyesület tevékenységei alapvetően 3 csoportra oszthatók:

1) Stratégiai tervezés

Alulról építkező LEADER Stratégia kidolgozása – a térség adottságainak, igényeinek megfelelő fejlesztési célok meghatározása.

2) Projektgenerálás, pályázatkezelés

A helyi stratégia megvalósítását szolgáló projektek kiválasztása és azok támogatása, mentorálása.

3) Vidékfejlesztés

A helyi közösség különböző társadalmi-gazdasági szereplőinek bevonása, partnersége. Hálózatépítés, Közösségépítés, Innováció, Együttműködések, Tapasztalatcsere, Kommunikáció, Információs portál működtetése.

2018-ben az Egyesület az alábbi tevékenységeket látta el.

1. Stratégiai tervezés

A térségben 2020. december 31-ig felhasználható **312 millió forint** LEADER forráshoz kapcsolódó fejlesztési célokat az ún. Helyi Fejlesztési Stratégia (*röviden: HFS*) tartalmazza.

A Zala Termálvölgye Egyesület tervezési területének települései:

Alibánfa, Almásháza, Batyk, Döbröce, Dötk, Kallósd, Kehidakustány, Kemendollár, Kiszgörcs, Kiszvársárhely, Ligetfalva, Mihályfa, Nagygörbő, Óhíd, Pakod, Pókaszeptek, Sénye, Sümegcsehi, Szalapa, Tekenye, Tilaj, Türje, Vindornyaszőlős, Zalabér, Zalacsány, Zalaszentgrót, Zalaszentiván, Zalaszentlászló, Zalaszentlőrinc, Zalavég

A 2016. május 18-án elfogadott **Stratégiát** az Egyesületnek 2017-án forráselvonás miatt, valamint 2018-ban a LEADER felhívásokhoz kapcsolódó tartalmi okokból **módosítania kellett**. A Stratégia és a kapcsolódó pályázati felhívások tervezése, módosítása az Egyesület Tervezői Csoportja és elnöksége koordinálása mellett zajlott. A Stratégia tervezéssel kapcsolatos információk folyamatosan közzétételre kerültek az Egyesület honlapján ([link](#)). 2018-ban az Egyesületnek leginkább a már megjelent felhívások menedzselésére kellett fókuszálnia.

2. Projektgenerálás, pályázatkezelés

Valamennyi LEADER pályázati felhívás meghirdetésre került 2017. év végén összesen 312 millió Ft kerettel. A pályázatadás legfontosabb adatai:

- **VP-19.2.1.-99-6-17 Közösségfejlesztési kulcsprojektek**
  - *33 db beadott projekt, ezek közül 9 hiánypótlás alatt, 1 visszavonva. Az igénylés állása: 108%, lekötés: 0%.*

- VP-19.2.1.-99-7-17 Innovatív gazdaságfejlesztési projektek támogatása
  - 7 db beadott pályázat, ezek közül 4 támogatott, 1 elutasított, 2 visszavont. Az igénylés állása: 124%, lekötés: 99%.
- VP-19.2.1.-99-8-17 Nyitott Porta hálózati projektek
  - 3 db beadott pályázat, ezek közül 3 támogatott. Az igénylés és lekötés állása: 25%.
- VP-19.2.1.-99-9-17 Nyitott Porta hálózathoz kapcsolódó egyedi projektek
  - 14 db beadott pályázat, ezek közül 9 támogatott. Igénylés állása: 77%, lekötés: 51%.

Az Egyesület 2018-ban 5 db pályázati tájékoztató fórummal, 13 db kötelező pályázati konzultációval és személyes tanácsadással segítette a potenciális pályázókat.

Az Irányító Hatóság döntése alapján a LEADER pályázatok ügyintézését, hiánypótlatását, értékelését a LEADER munkaszervezetek munkatársai végezték a Magyar Államkincstár helyett. A jövőben további feladatátadás várható a HACS-ok részére (pl. változásbejelentések kezelése), ugyanakkor a kifizetési kérelmek ügyintézése Államkincstári feladat marad. Az Egyesületnél jelentős humánkapacitást köt le a LEADER-hez kapcsolódó – nem várt – adminisztratív feladatok ellátása.

Elmondható, hogy a többi Vidékfejlesztési Program kiíráshoz hasonlóan a LEADER program is komoly csúszásban van jelenleg Magyarországon. Ennek legfőbb oka, hogy a pályáztatás keretrendszerét biztosító Irányító Hatóság és Magyar Államkincstár, csak jelentős késésekkel biztosítja az ügyintézéshez szükséges információkat, elektronikus modulokat, egyes problémák megoldása (pl. de minimis kérdés, akadálymentesítés) több hónapot is igénybe vett az illetékesek részéről. Ennek következtében sajnos a térségbeli LEADER pályázatok is a vártnál jóval később kerülhetnek elbírálásra (a tervezett fél év helyett, minimum 1 éves átfutási idő), az első támogató okiratok 2019. év során kerülnek kiküldésre.

3. Vidékfejlesztés

A Zala Termálvölgye Egyesület a LEADER módszer alapelvei alapján, az alapszabályában rögzített célok szerint folytatta vidékfejlesztő munkáját működési területén.

2018. évben az Egyesület a LEADER program koordinációján túl, 2 db pályázatot valósított meg:

- „AgriShort - Rövid élelmiszer láncok és a versenyképes agrárgazdaság létrejöttének megalapozása térségi és intézményi együttműködések életre hívásával” – E horvát-magyar határmenti pályázat megvalósítása 2017. május 1-én vette kezdetét és 2018. augusztus 31-ig tartott. A projekt témája: rövid élelmiszerláncok fejlesztése területen tudásátadás, az együttműködések fejlesztése a határmenti térségben. A beszámolási időszakban az Egyesület munkája nyomán megalakult egy RÉL csoport, elkészült csoporthoz kapcsolódó arculat, honlap (www.nyitottportak.hu), mobil applikáció és számos marketing anyag (pl. [kisfilm](#), [kiadvány](#)).
- „SMARTCHAIN - Az innováció vezérelt és okos megoldások elérése felé a rövid élelmiszerláncoknál” című H2020 nemzetközi kutatási projekt. A projekt keretében a Nyitott Porta együttműködés, mint rövid élelmiszerlánc esettanulmány kerül megvizsgálásra. A megvalósítás 2018. szeptember 1-től 2021. augusztus 31-ig tart majd. A beszámolási időszakban a nyitórendezvény megvalósítására került sor.

A beszámolási időszakban még elbírálás alatt állt 2 db együttműködési pályázat, amelyek eredménye csak 2019-ben válik ismertté:

- „Balatoni helyi termék - fejlesztő műhely” című LEADER térségek közötti együttműködési projekt az Élhető Balaton-felvidékért Egyesülettel, a Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesülettel és a Hévíz-Balaton-Zalai Dombhátak Leader Egyesülettel együttműködésben.
- „ZALA CHARTA - Vidékfejlesztést támogató innovatív programok megvalósítása Zala megyében” című LEADER térségek közötti együttműködési projekt a Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesülettel, a Göcsej-Zala mente Leader Egyesülettel, a Hévíz-Balaton-Zalai Dombhátak Leader Egyesülettel, az Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesülettel, a Közép-Zala Gyöngyszemei Vidékfejlesztési Egyesülettel és a Mura Régió Turisztikai Egyesülettel együttműködésben.

A térségben kiemelt fejlesztési cél a helyi termék előállítók támogatása, a helyi termék fogyasztás ösztönzése. A 2015. évi térségi helyi élelmiszerrendszer elemzés alapján az Egyesület célul tűzte ki egy tematikus együttműködés, a **Nyitott Porta program** elindítását (részletek [honlapunkon](#)). A hálózatban térségi helyi termék előállítók, gazdák és agroturisztikai szolgáltatók vesznek részt. Az elmúlt években az Egyesület intenzív előkészítő munkát végzett a program kidolgozása érdekében a potenciális résztvevőkkel közösen külső szakértők bevonásával. Sor került műhelytalálkozókra és a majdani hálózati tagoknál helyszíni látogatásokra. Az első, 2018. tavaszi minősítés keretében 16 nyitott porta teljesítette a hálózat által kidolgozott minőségi kritériumokat. Ezek a porták 2018. szeptember 1-től rendszeresen hirdetnek meg nyitott napokat és eseményeket az együttműködés közös felületén: [www.nyitottportak.hu](#). A hálózat fejlesztését segíti a LEADER Stratégia 8. és 9. intézkedése, továbbá kapcsolódnak hozzá az Egyesület által beadott egyéb saját pályázatok. Elmondható, hogy a Zala-völgyi Nyitott Porta együttműködés iránt jelentős a szakmai érdeklődés: például több tanulmányutat is szerveztek a térségbe a program megismerése érdekében.

Az Egyesület igyekszik a **térségen belüli és térségen kívüli szakmai kapcsolatait** erősíteni. Ennek érdekében részt vett például a Nyugat-dunántúli régió akció csoportjainak találkozóin, a LEADER Egyesületek Szövetsége rendezvényein, az Agrárkamara helyi kezdeményezések osztályának ülésein.

Az Egyesület működtetése

Az Egyesület tevékenységei megvalósításának finanszírozását, az iroda fenntartását, a munkatársak alkalmazását túlnyomórészt a LEADER program lebonyolításához kapcsolódó működési támogatás teszi lehetővé. Éppen ezért a szervezet működtetésében mindenkor fontos szempont a LEADER program feltételeinek való megfelelés, az Irányító Hatóság útmutatásainak követése.

Az Egyesület által fenntartott irodában (8790 Zalaszentgrót, Batthyány L. u. 13.) alpból 3 fő munkavállaló dolgozott (1 munkaszervezet vezető, 1 projektmenedzser, 1 pénzügyi referens). A feladatok növekedésével ez a létszám átmenetileg 1 fővel növekedett (1 projekt menedzser).

Az Egyesületben a taglétszám 101 fő ill. szervezet. 2019-ben a közgyűlés 2 alkalommal, a 7 tagú elnökség és a 3 tagú Felügyelő Bizottság 5 illetve 2 alkalommal ülésezett, a 7 tagú Tervezői Csoport 1 alkalommal ült össze. Az Egyesület döntéshozó és ellenőrzési szerveinek tagjai társadalmi munkában, tiszteletdíj nélkül látják el feladataikat.

Kelt: Zalaszentgrót, 2019. április 16.

Guitprechné Molnár Erzsébet
elnök

Szabó Tibor
munkaszervezet vezető

Alibánfa, Almásháza, Batyk, Döbröce, Dötk, Kallósd, Kehidakustány, Kemendollár, Kiszgörbő, Kisvásárhely, Ligetfalva, Mihályfa, Nagygörbő, Óhíd, Pakod, Pókaszeptk, Sénye, Sümegecsehi, Szalapa, Tekenye, Tilaj, Túrje, Vindornyaszőlős, Zalabér, Zalacsány, Zalaszentgrót, Zalaszentiván, Zalaszentlászló, Zalaszentlőrinc, Zalavég